

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 8. dubna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle § 99 tr. zák., zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. zák. a přestupky dle § 468 tr. zák. a § 312 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

K opodstatnění důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. uvádí zmateční stížnost v podstatě, že vzhledem ku změněným politickým poměrům nepoživá četnictvo ochrany dle § 68 tr. zák. Do státního převratu byl prý právní stav ten že svrchovanou moc vládní představoval císař a že z výsostného práva jeho odvozovali pak podřízení orgánové státu svou vládní moc. Ochrana poskytovaná nejvyšší osobě státu přenášela se postupně na všechny podřízené orgány státu, jakožto orgány císaře. Státním převratem nastala prý v těchto poměrech podstatná změna. Odstraněním monarchistického režimu byl prý odstraněn i onen zdroj, z něhož státní orgánové odvozovali svou moc a též svou zákonnou ochranu. Stížnost je bezdůvodna. Stačí v první řadě poukázat k zákonu ze dne 28. října 1918, čís. 11 sb. z. a n. o zřízení samostatného státu Československého, v němž je stanoveno, že veškeré dosavadní zemské a říšské zákony zůstávají prozatím v platnosti. Tímto ustanovením je zachována právní souvislost mezi právním stavem dřívějším a nyníším, a byla v důsledcích prohlášená zatímne další platnosti dosavadních zákonů a nařízení zachována i souvislost veřejné správy a úřadů i zřízenců k jich obstarávání povoláných. Nehledíc k tomu byl, pokud jde o četnictvo, vydán zákon ze dne 14. dubna 1920, čís. 299 sb. z. a n., jenž ve svých ustanoveních zdůrazňuje způsobem nepochybným povahu četnictva jakožto vrchnostenského úřadu. V § 2 se označuje četnictvo za orgán politické správy státní. V § 3, odstavec druhý, se praví, že organizace četnictva musí se shodovati s organizací ostatních úřadů. Dle § 7 je politický úřad první stolice představeným úřadem pro četnictvo. Podle § 13 má četník službu konající zákonem stanovená práva strážce civilní i vojenské a v § 15 se vyslovuje, že, zakročuje-li četník ve své službě proti někomu, je každý, i osoby vojenské, povinen jeho vyzvání uposlechnouti, může si však potom do jednání četníkovu stěžovati. Vůči těmto již zákonodárným sborem republiky Československé vydaným zákonným předpisům rozplývají se veškeré pochybnosti zmateční stížnosti v nívec. Za tohoto stavu věci, jakož i vzhledem k mezím, v nichž zmateční stížnost smí se pohybovati, netřeba se obíratí otázkou nedostatečné právní ochrany hlavy našeho státu, presidenta republiky.

Čís. 920.

Zákon ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák., o ochraně známek.

Při známkách kombinovaných přichází v úvahu celkový dojem známky, při čemž jest po případě přihlédnouti i k součástkám výpravy zboží, jež známkou chráněny nejsou.

(Rozh. ze dne 11. září 1922, Kr I 1152/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromé žalobkyně, prot. firmy Jan B. do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 23. září 1921, jímž byli obžalovaní Israel G. a Vilém G. podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro přečin §§ 23 a 25 zákona ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolávaného důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. tu není. Nalézací soud dle odůvodnění rozsudku nemohl na podkladě svého vlastního seznání a srovnání obalu výrobku firmy B. s obalem firmy G. dospět k plnému přesvědčení, že obžalovaný se dopustil za vinu mu kladeného přečinu zasáhnutí ve chráněná známková práva soukromé žalobkyně, poněvadž obal, firmou G. používaný, liší se tak od základu od známek, pro firmu B. chráněných, že ani obyčejný kupitel nemusí po přesvědčení soudu nalézacího vynakládati zvláštní pozornost, by rozdíly zpozoroval. Nalézací soud na to na dolíčenou tohoto svého přesvědčení vypočítává jednotlivé rozdíly ve výpravě lahví, ve kterých obě firmy svůj výrobek uvádějí do oběhu, a jež opatřeny jsou známkami, pro strany chráněnými, a praví na konec, že, přihlíží-li se ke všem těmto okolnostem a uváží-li se dále, že láhev jako taková chráněna není, a že ji tedy možno volně koupiti, plyne z toho, že obal, firmou G. používaný, jak v jednotlivostech tak i co do celkového dojmu, tak od základu se liší od známek firmou B. používaných a pro ni chráněných, že i obyčejný kupitel, aniž je mu vynakládati zvláštní pozornost, může a musí tento rozdíl zpozorovati. Nalézací soud tedy správně zaujímá stanovisko zákona, dle něhož trestnost jednání, označených v § 23 zákona z r. 1890 o ochraně známek, to jest vědomé uvádění do obchodu a chování na prodej zboží, bezprávně označeného známkou, již používati je výlučně oprávněn někdo jiný, a vědomé padělání známky k tomuto účelu není vyloučeno tím, že známka, jméno, firma, znak neb obchodní pojmenování závodu reprodukovány byly se změnami tak nepatrnými nebo tak nejasně, že rozdíl mohl by býti obyčejným kupitelem dotyčného zboží zpozorován jen vynaložením obzvláštní pozornosti.

Zmateční stížnost vytýká rozsudku s hlediska čís. 9 lit. a) §u 281 tr. ř., že právě vytčeným stanoviskem zákona řídí se jen zdánlivě, v pravdě však že ho nedbá a že ke svým skutkovým předpokladům dospívá cestou, odchylující se od cesty, dané soudu správným pojetím právním. Tuto výtku nelze uznati za oprávněnou. Dlužno předeslati, že předpoklady rozsudku soudu nalézacího o způsobilosti vytýkaného označení, pokud se týče zboží, ošáliti i kupce, spadají v obor zjištění skutkových, vyhrazených soudu nalézacímu a nepodléhajících přezkoumání soudem zrušovacím (§§ 258, 288 č. 3 tr. ř.), že však předpokladem této nenařikatelnosti dotyčných zjištění soudu nalézacího je, že k nim dospěl, stavě se na správné hledisko právní. Pokud tedy nalézací soud zjistil způsobem, po stránce formální nenařikatelným, v čem spočívá známka té které ze stran, jak bylo označováno a vypraveno zboží její, v čem spočívají shody a v čem rozdíly výpravy obojího zboží, nemůže arcí jeho výrok býti brán v odpor. V otázce šálivosti napadené výpravy, zaměnitelnosti zevní výpravy toho kterého zboží se zbožím opatřeným chráněnou známkou, není

však výrok soudu nalézacího ryzím zjištěním skutkovým, nýbrž na určitých okolnostech skutkových spočívajícím úsudkem, vycházejícím spolu z právního pojetí pojmu šálivosti, a může mu tedy býti odporováno dokazováním, že toto právní hledisko, jakožto důležitá složka úsudku soudu nalézacího a ovšem pak i výrok sám, jsou pochybeny. To bylo třeba uvést, poněvadž obžalovaný staví se ve svém odvodu na zmateční stížnost na stanovisko nenaříkatelnosti výroku soudu nalézacího o šálivosti známky a výpravy, v nichž obžalovaní svoje zboží uváděli do prodeje. Zmíněné již právní hledisko, jež po zákonu dlužno zaujímati při řešení otázky šálivosti, vychází z potřeby obchodu, by výlučnost a tedy též ochrana práva na užívání známky nebyla omezována pouze na taková neoprávněná napodobení chráněné známky, jež se s ní kryjí, nýbrž, by připuštěna byla také při reprodukci, obsahující změny a rozdíly proti známce chráněné; ač jen po jistou hranici, jež sahá tak daleko, jako nebezpečí, že kupující označení pozměněné zamění za žádanou jím známku chráněnou, poněvadž prakticky změna nešla tak daleko, by označení nevyvolávalo již stejného účinku charakterisace zboží, jakého bylo dosaženo známkou samou. Při tom však zákon nechce v této ochraně práv majitele známky jíti tak daleko, že by vůbec nepřikládal váhy stupni pozornosti při výběru zboží na straně kupujícího. Hledě k praktickým potřebám obchodu, představuje si totiž nejčastější případ, že obyčejný kupující kupuje po paměti, v níž utkvěly mu charakteristické znaky (zejména při známce obrazové nebo kombinované) celkového dojmu zboží, chráněnou známkou opatřeného, nemaje po ruce původní zboží, jež by srovnati mohl se zbožím, jemu nabízeným, a že proto musil by vynaložiti kromobyčejnou pozornost, aby po případě objevil rozdíly mezi zbožím, opatřeným chráněnou známkou, a mezi nabízeným mu zbožím původu jiného, zvláště nemá-li předem příčiny k nedůvěře v pravost zboží. Takové mimořádné pozornosti na straně kupujícího zákon nevyžaduje; činí měřítkem šálivosti a zaměnitelnosti obojího označení zrakový dojem, jež označení zboží vyvolává v obyčejném kupujícím dotyčného zboží, pokud kupuje podle známky, při obyčejné jeho pozornosti. Shora již se bylo toho dotčeno, že se předpokládá, že kupujícímu zůstal v paměti pouze celkový dojem známky, pokud se týče zboží známkou opatřeného. Než i zboží, jemu nabízené, působí na kupujícího předem dojmem celkovým. Není-li tento celkový dojem zboží nabízeného tak rozdílným od celkového dojmu známky chráněné, aby mohl býti obyčejným kupujícím zboží již za použití obyčejné pozornosti rozeznán, dlužno shledati, že bylo zařazeno do výlučných práv na chráněnou známku. Nesejde tedy na shodách, ba ani na rozdílnostech v detailu, rozhoduje celkový dojem, jenž pro seskupení součástí známky může se shodovati přes jednotlivé rozdílnosti, jako naopak může býti různý přes jednotlivé shody. Celkový dojem jest oku a paměti kupujícího prostředkován nejen známkou v nejužším slova smyslu, nýbrž hlavně způsobem, kterým jí na zboží bylo použito a jak zboží bylo za použití jejího vypraveno; může proto naopak stejný celkový dojem býti vyvolán zase i způsobem obalu anebo jinaké úpravy zboží. Zda-li pro celkový dojem známky chráněné a inkriminovaného označení zboží a tudíž pro otázku zaměnitelnosti obojího zboží je rozhodno barevné provedení obrazu, jest otázkou případu. Při známce, záležející ve složitější výpravě obrazové, bude pro kupujícího tím více

směrodatna spíše kresba, dojem figurativní, než barva jejího provedení, poněvadž bývá zvykem, užívati známky v různých barvách na označenou různých jakostí zboží, pročez kupující namnoze nebude nakloněn, barvu obrazce pokládati za znak rozlišující. Pro dojem celkový přicházejí v úvahu také součástky zboží, jež známkou chráněny nejsou, po případě ani chráněny býti nemohou, zejména tedy způsob, forma a úprava obalu. Záleží tudíž i zde pro otázku šálivosti (zaměnitelnosti) na míře, v jaké, třeba nechráněná, součást výpravy zboží splývá s ochrannou známkou samou v jeden celek, jehož dojem je význačný pro zboží známkou chráněné, a jenž může tedy též zejména býti vyvolán, zesílena-li i jinak daná podobnost označení zboží jiného použitím stejné nebo podobné, byť o sobě nechráněné součásti výpravy zboží. Při známkách kombinovaných pak dlužno zvláště ještě uvážiti, zda a která z obou součástí, slovo či obraz, převládá v dojmu a v paměti pozorovatelově, hledě spolu ke zkušenosti, že někdy kupující dávají se vésti spíše figurativní než slovní stránkou známky, jindy — dle povahy případu — součást slovní za rozhodující pokládajíce. Přezkoumává-li se rozsudek s hledisek, tuto naznačených, dlužno uznati, že jim byl práv. Rozsudek přihlíží k tomu, že se jedná o tak zvanou známku kombinovanou, v níž část je vyjádřena ve slovech, část v obrazech; konstatuje znění slovních známek obou stran, zevrubně obírá se otázkou, může-li nastati záměna při obyčejné pozornosti obyčejného kupujícího. Rozsudek vytýká celou řadu podstatných rozdílů obou známek jak v části slovní, tak i obrazové: Na známce soukromého žalobce jest označen výrobek této firmy: »Original Becher Bitter«, kdežto výrobek obžalovaných na jejich známce slovy: »Spezial Karlsbader Bitter-Perle«. Této slovní části známek obou stran jest společné pouze slůvko »Bitter«, jehož použití obžalovanými nelze zajistě vytýkati jako napodobení, poněvadž vyjadřuje základní vlastnost (chuf) výrobku, a jehož jako názvu všeobecného, volně se užívá při rozličných nápojích, jako »kmínka«, »balsám« a podobné. Ještě nápadnější je rozdíl obou známek v části obrazové. Uprostřed láhve soukromého žalobce jest vyobrazen pohár, jenž byl volen patrně proto, poněvadž slůvko to v německé řeči »Becher« kryje se s příjmením výrobcovým; na témže místě láhve obžalovaných nalézá se naproti tomu nápadné a do očí bijící vyobrazení pečeti s počátečními písmeny obžalovaného Israele G.: »J. G.« Rozsudek při řešení otázky, jsou-li si známky šálivě podobny, přihlíží dokonce ke vzhledu láhve — třebaže tato jest nechránitelnou součástí výpravy zboží — pokud ovšem vzhled její splývá s ochrannou známkou v jeden celek, jehož dojem je charakteristický pro zboží známkou chráněné a zjišťuje, že na zadní straně láhve soukromého žalobce jest ve skle nápadné vyobrazení Becherova poháru s letopočtem 1807, jenž značí rok, kdy byla firma Becherova založena, kdežto zadní strana láhve obžalovaných jest prázdná. Rozsudek správně použil ustanovení §§ 23 a 25 známkového zákona, vzal v úvahu netoliko abstraktní, nýbrž i konkrétní způsoblost záměny, obíral se otázkou šálivosti známky, a zjistil, že se známka soukromého žalobce od známky obžalovaných liší způsobem, jež poznati může také obyčejný kupující při obyčejné pozornosti, a nikoliv pouze odborník a při tom vzal v úvahu celkový dojem známky na obyčejného kupujícího. Řeší otázku zaměnitelnosti obou označení a šálivosti označení,

užívaného obžalovanými, pod zorným úhlem celkového dojmu známky na obvyčejného kupujícího při obvyčejné pozornosti, hledí ke způsobu jejího provedení a přihlíží k tomu, že se jedná o známku tak zvanou kombinovanou. Poněvadž nalézací soud se držel těchto právně závazných okolností, zrušovací soud nemůže změnití dotyčný výrok, neboť jest vázán na skutkové zjištění nalézacího soudu (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.).

Čís. 921.

**Prováděním důkazů lze nabýti jistoty pouze t. zv. empirické.
Postup soudu u volném hodnocení průvodů (§ 258 tr. ř.).**

(Rozh. ze dne 14. září 1922, Kr I 836/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 9. června 1921, jímž byli obžalovaní podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro zločiny dle §§ 105 a 197, 199 a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a přikázal věc krajskému soudu v Hradci Králové k novému projednání a rozhodnutí a uvedl ve všeobecné části

důvodů:

Rozhodovací důvody napadeného rozsudku omezují se výhradně na řešení otázky, zda prokázán skutkový děj, položený za základ obžalobě, a obírají se, provádějíce tento úkol, jedinou otázkou, zda svědecká výpověď Miloslava H-a, v němž spatřuje rozsudek jediného svědka činu, jest tak věrohodná, by mohla sloužiti za základ výroku, odsuzujícího oba obžalované, jichž zodpovídání jest dle rozsudku v rozhodných bodech s výpovědí svědka H-a v diametrálním rozporu. Při tom vyslovuje se v rozsudku názor, že by k odsouzení obžalovaných mohlo dojiti jen tehdy, kdyby tu byla výpověď veskrze jasná, prostá závad a rozporů, výpověď nedvojsmyslná, která by vylučovala každou pochybnost a každou nejistotu, jinými slovy výpověď naprosto věrohodná. V rozsudkových důvodech se praví, že sice některé skutečnosti a okolnosti, v rozsudku jednotlivě uvedené, údaje svědka H-a podporují, že však naproti tomu jiné závažné skutečnosti a okolnosti, v rozsudku rovněž jednotlivě zaznamenané, svědčí proti důkazní moci jeho výpovědi a pro zodpovídání se obžalovaných, takže prý výpovědi jediného svědka činu nelze přikládati ceny zdroje poznání pro soudcovské přesvědčení tak, aby na jejím základě mohl stav věcí, jak jej líčí svědek H., býti pokládán za zjištěný. Celý stav věci je prý vůbec nevyjasněn, takže žádnou ze tří různých možností, které dle mínění nalézacího soudu mohou vůbec přijíti v úvahu, nelze prokázati s apodiktickou jistotou, která by vylučovala jakoukoli pochybnost; za těchto výsledků průvodního řízení nemohl prý soud nabýti plného přesvědčení o vině obžalovaných. Zmateční stížnost státního zastupitelství je v právu již potud, pokud proti názoru, vyslovenému v rozsudku, namítá, že naprosté, apodiktické jistoty, která by vylučovala jakoukoli pochybnost, prováděním důkazu vůbec dosíci nelze; dosažitelnou, že je pouze jistota empirická (juristická), t. j. tak vysoký stupeň pravděpodob-